

مجلس شورای اسلامی
دیوان محاسبات کشور

گزارش تفریح تبصره (۳)

تسهیلات مالی خارجی

چکیده تفریح تبصره (۳) - تسهیلات مالی خارجی

ردیف	ماخذ قانونی	موضوع	چکیده تفریح
۱	بند (الف)	استفاده از تسهیلات تأمین مالی خارجی (فاینانس) تا سقف (۳۰) میلیارد یورو	در سال ۱۴۰۲، بالغ بر هجده میلیون (۱۸,۰۰۰,۰۰۰) یورو و حدود یک میلیارد و چهارصد و بیست میلیون (۱,۴۲۰,۰۰۰,۰۰۰) یوان تسهیلات خارجی استفاده شده و یک مصوبه توسط شورای اقتصاد برای استفاده دانشگاه تهران جهت تجهیز آزمایشگاه‌های دانشگاه مذکور صادر شده است.
۲	بند (ب)	تعهد بازپرداخت تسهیلات مالی خارجی مربوط به تجهیزات کارگاهی مراکز فنی و حرفه‌ای و آزمایشگاهی دانشگاه‌ها و تجهیزات صوتی و تصویری صدا و سیما و پنجاه درصد (۵۰٪) تسهیلات تأمین ناوگان و تجهیزات قطار شهری از محل اعتبارات بودجه عمومی	در سال ۱۴۰۲ مراکز مذکور در حکم این بند، تسهیلات مالی خارجی اخذ نموده‌اند.
۳	بند (ج)	تمدید اجرای تبصره (۳۸) قانون اصلاح قانون بودجه سال ۱۳۹۵ کل کشور	تسهیلاتی در اجرای حکم این بند پرداخت نشده است.
۴	بند (د)	مجوز هزینه‌کرد به دستگاه‌های اجرایی استفاده کننده از تسهیلات مالی خارجی برای طرح‌های وامی مندرج در قانون بودجه، با موافقت سازمان برنامه و در سقف تسهیلات خارجی موضوع بند (الف) این تبصره	از تعداد (۷) طرح وامی در قانون بودجه سال ۱۴۰۲ کل کشور، تعداد (۳) طرح مبلغ (۶,۴۷۵,۹۹۸) یورو دریافت و مطابق موارد مندرج در حکم این بند هزینه نموده‌اند.
۵	بند (ه)	مجوز به دولت جهت استفاده از کمک‌های بلاعوض بین‌المللی از سوی مؤسسات و سازمان‌های بین‌المللی برای جلوگیری از حوادث طبیعی و اجرای طرح‌های توسعه‌ای	در سال ۱۴۰۲ تعداد (۹) دستگاه اجرایی جمعاً به مبلغ (۴۹۲) میلیارد تومان کمک‌های بلاعوض از مؤسسات و سازمان‌های بین‌المللی دریافت و مطابق تفاهم‌نامه منعقد شده با واحد اعطاکنده کمک به صورت ریالی و بدون رعایت سازو کار این بند دریافت و مصرف نموده‌اند.
۶	بند (و)	الزام رعایت موازین شرعی در قراردادهای بین‌المللی و سایر تبصره‌های قانون بودجه سال ۱۴۰۲	گزارشی مبنی بر عدم رعایت ارائه نشده است.

تبصره (۳)

بند (الف)

سقف تسهیلات مالی خارجی برای طرح‌های دولتی و غیردولتی در سال ۱۴۰۲ معادل ریالی سی میلیارد (۳۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) یورو تعیین می‌شود.

در مواردی که استفاده از تسهیلات مالی خارجی منوط به تضمین دولت جمهوری اسلامی ایران مبنی بر بازپرداخت اصل و هزینه‌های تسهیلات مالی اخذشده از منابع تأمین‌کنندگان مالی بانک‌های کارگزار خارجی و بانک‌ها و مؤسسات مالی و توسعه‌ای بین‌المللی باشد، وزیر امور اقتصادی و دارایی مجاز است به نمایندگی از طرف دولت، ضمانت‌نامه‌های کلی یا اختصاصی لازم را حداکثر ظرف یک‌ماه پس از تصویب طرح‌های مذکور در شورای اقتصاد، صادر نماید.

شورای اقتصاد مجوز استفاده طرح‌های بخش دولتی که دارای توجیه فنی، اقتصادی، مالی و محیط زیستی باشند و همچنین طرح‌های غیردولتی متقاضی تضمین دولت را پس از اخذ تضمین از بانک عامل، صادر می‌کند.

تفریغ تبصره (۳)

تفریغ بند (الف)

بر اساس بررسی‌ها، تسهیلات مالی خارجی پرداخت‌شده در سال ۱۴۰۲ مربوط به قراردادهای منعقد شده در سنوات قبل به شرح جدول شماره (۱) است:

تبصره (۳) بند (الف)	عنوان	بند/جزء متناظر در قانون بودجه سال ۱۴۰۱
فاقد عملکرد	وضعیت	
تبصره (۳) بند (الف)		بند/جزء متناظر در لایحه بودجه سال ۱۴۰۲
تبصره (۱) بند (ج)		بند/جزء متناظر در قانون بودجه سال ۱۴۰۳
بودجه‌ای		ماهیت حکم از منظر بودجه‌ای/غیربودجه‌ای بودن
یک‌ساله		ماهیت حکم از منظر یک‌ساله یا دائمی بودن

جدول شماره (۱)

ردیف	ماخذ قانونی	عنوان دستگاه اجرایی	نام طرح	نوع تسهیلات	نوع ارز	بانک عامل	کشور تسهیلات دهنده	سال انعقاد قرارداد	اصل تسهیلات	استفاده شده تا پایان سال ۱۴۰۲	مبلغ استفاده شده در سال ۱۴۰۲	مبلغ باقیمانده قرارداد
۱	بند (الف) تبصره (۳) ماده واحده قانون بودجه سال ۱۴۰۰ کل کشور	وزارت نفت	تولید پلی پروپیلن شرکت پتروشیمی سراج گستران رجال	فائنانس خودگردان	پورو	بانک ملی ایران	آلمان	۱۴۰۰	۱۰,۷۴۰,۰۹۰	۵۱,۳۰۶,۹۰۰	۹,۲۵۸,۵۰۷	۵۶,۰۹۴,۰۰۰
۲	بند (۲۶) ماده واحده قانون بودجه سال ۱۳۹۱ کل کشور	وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی	توسعه بیمارستان دکتر شریعتی	وام بلندمدت	پورو	بانک مرکزی	سازمان های بین المللی	۱۳۹۱	۹۴,۲۰۰,۰۰۰	۷۲,۳۱۰,۵۲۲	۷,۷۲۹,۲۶۰	۱۹,۸۸۹,۴۷۸
۳	بند (۶) ماده واحده قانون بودجه سال ۱۳۸۷ کل کشور	وزارت صنعت، معدن و تجارت	فولاد آستانی میانه	فائنانس غیر خودگردان	پورو	بانک صنعت و معدن	چین	۱۳۹۲	۱,۸۸۲,۷۸۱,۷۱۹	۱,۸۸۲,۷۸۱,۷۱۹	۳۳۴,۱۷۸,۶۸۰	-
۴	بند (۶) ماده واحده قانون بودجه سال ۱۳۸۷ کل کشور	وزارت صنعت، معدن و تجارت	فولاد آستانی قانات	فائنانس غیر خودگردان	پورو	بانک صنعت و معدن	چین	۱۳۹۲	۱,۹۹۰,۴۳۳,۴۲۸	۱,۹۹۰,۴۳۳,۴۲۸	۳۰۶,۴۶۰,۷۴۶	-
۵	بند (ث) تبصره (۲) ماده واحده قانون بودجه سال ۱۳۸۴	وزارت صنعت، معدن و تجارت	فولاد آستانی شادگان	فائنانس غیر خودگردان	پورو	بانک صنعت و معدن	چین	۱۳۹۳	۱,۸۸۶,۲۲۴,۲۵۲	۱,۸۸۶,۲۲۴,۲۵۲	۳۰۷,۲۹۵,۳۱۷	-
۶	بند (۲۱) ماده واحده قانون بودجه سال ۱۳۹۰ کل کشور	وزارت صنعت، معدن و تجارت	فولاد آستانی نیریز	فائنانس غیر خودگردان	پورو	بانک صنعت و معدن	چین	۱۳۹۳	۱,۸۵۲,۴۲۸,۵۴۵	۱,۸۵۲,۴۲۸,۵۴۵	۳۲۲,۱۸۴,۵۳۳	-
۷	جزء (ب) بند (۶) ماده واحده قانون بودجه سال ۱۳۸۸ کل کشور	وزارت صنعت، معدن و تجارت	فولاد آستانی سپید دشت	فائنانس غیر خودگردان	پورو	بانک صنعت و معدن	چین	۱۳۹۳	۱,۳۹۵,۹۰۱,۸۹۶	۱,۳۹۵,۹۰۱,۸۹۶	-	-
۸	بند (۶) ماده واحده قانون بودجه سال ۱۳۸۷ کل کشور	وزارت راه و شهرسازی	قطار سریع السیر تهران - قم - اصفهان	فائنانس غیر خودگردان	پورو	بانک صنعت و معدن	چین	۱۳۹۳	۱۲,۰۸۲,۷۵۱,۵۹۶	۲,۵۵۴,۵۳۳,۷۹۱	-	۹,۵۲۸,۲۰۷۸۰۵
۹	جزء (۲) بند (ز) تبصره (۲۱) ماده واحده قانون بودجه سال ۱۳۸۱ کل کشور	وزارت صنعت، معدن و تجارت	طرح احداث کارخانه تولید شمش آلومینیوم	فائنانس غیر خودگردان	پورو	بانک صادرات ایران	چین	۱۳۹۳	۶,۱۰۲,۳۸۰,۳۰۸	۶,۱۰۲,۳۸۰,۳۰۸	-	۳۲۹,۸۷۲
۱۰	جزء (الف) بند (۳) ماده واحده قانون بودجه سال ۱۳۸۹ کل کشور	وزارت نفت	طرح توسعه و تثبیت ظرفیت پالایشگاه آبادان فاز ۱	فائنانس غیر خودگردان	پورو	بانک ملت	چین	۱۳۹۵	۷,۲۵۱,۸۵۳,۳۴۶	۷,۱۷۹,۹۱۹,۶۲۱	-	۷۱,۹۳۲,۷۲۵
۱۱	بند (الف) تبصره (۳) ماده واحده قانون بودجه سال ۱۳۹۶ کل کشور	وزارت صنعت، معدن و تجارت	تجهیز معادن ذغال سنگ پرورده طلس	فائنانس غیر خودگردان	پورو	بانک ملت	چین	۱۳۹۶	۵۸۲,۰۲۰,۵۵۸	۶۴,۵۰۹,۳۲۲	۶۴,۵۰۹,۳۲۲	۵۱۷,۵۱۱,۵۳۷
۱۲	بند (الف) تبصره (۳) ماده واحده قانون بودجه سال ۱۳۹۷ کل کشور	وزارت نیرو	احداث سد بتن غلطکی باغان	فائنانس غیر خودگردان	پورو	بانک صادرات ایران	چین	۱۳۹۷	۲۸۲,۷۷۴,۷۶۶	۲۸۲,۷۷۴,۷۶۶	۱۲۰,۸۰۲,۰۷۲	-
۱۳	تبصره (۳) ماده واحده قانون بودجه سال ۱۳۹۵ کل کشور	وزارت نیرو	احداث سد دشت پلنگ به نام شرکت آب منطقه ای بوشهر	فائنانس غیر خودگردان	پورو	بانک صادرات ایران	چین	۱۳۹۷	۲۸۷,۹۱۸,۵۹۹	۸۰,۵۸۲,۱۱۱	۱۴,۲۹۵,۳۳۳	۲۰۷,۳۳۶,۴۸۸
۱۴	تبصره (۳) ماده واحده قانون بودجه سال ۱۳۹۷ کل کشور	وزارت نیرو	احداث سد چمشیر - بخش تکمیلی	فائنانس غیر خودگردان	پورو	بانک تجارت	چین	۱۳۹۷	۴۸۶,۵۸۷,۱۹۱	۴۸۶,۴۶۶,۵۸۷	-	۱۱۰,۶۰۴
۱۵	بند (الف) تبصره (۳) ماده واحده قانون بودجه سال ۱۳۹۸ کل کشور	وزارت راه و شهرسازی	خرید قطعات یدکی لکوموتیو (پیمازی ناگان راه آهن)	فائنانس خودگردان	پورو	بانک صنعت و معدن	آلمان	۱۳۹۷	۴۴,۵۰۰,۰۰۰	۴۱,۳۳۸,۷۰۴	۳۳۸,۰۴۹	۱,۲۶۱,۲۹۶
۱۶	بند (۲۱) ماده واحده قانون بودجه سال ۱۳۹۰ کل کشور	وزارت نیرو	فاضلاب غرب تهران	وام بلند مدت	پورو	بانک مرکزی	سازمان های بین المللی	۱۳۹۱	۱۵۶,۵۳۰,۰۰۰	۱۲۶,۶۵۷,۵۰۹	۳۰,۸۹۵,۵۸۶	۲۹,۸۷۲,۴۹۱
۱۷	بند (الف) تبصره (۳) ماده واحده قانون بودجه سال ۱۴۰۰ کل کشور	وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی	وام مزاد برای مقابله اضطراری با بیماری کووید ۱۹ (وام دوم کرونا)	وام بلند مدت	پورو	بانک مرکزی	سازمان های بین المللی	۱۴۰۰	۷۶,۱۰۰,۰۰۰	۷۶,۱۰۰,۰۰۰	۷۸,۰۵۳۴	-
۱۸	بند (الف) تبصره (۳) ماده واحده قانون بودجه سال ۱۳۹۸ کل کشور	وزارت نیرو	فائنانس خودگردان	فائنانس خودگردان	پورو	بانک کشاورزی	چین	۱۳۹۸	۳۰,۵۸۵,۳۰۲۱	۲۹,۸۴۵,۶۸۵	۱۶,۶۱۲,۹۵۴	۲۷۶,۰۰۷,۳۳۶
۱۹	بند (الف) تبصره (۳) ماده واحده قانون بودجه سال ۱۴۰۰ کل کشور	وزارت صنعت، معدن و تجارت	طرح تولید آهن اسفنجی مجتمع فولاد تربت حیدریه	فائنانس خودگردان	پورو	بانک صنعت و معدن	چین	۱۴۰۰	۳۴,۶۷۳,۷۰۰	۲۸,۵۶۲,۲۷۶	۲۳,۶۳۱,۲۲۱	۶,۱۱۱,۴۲۴
۲۰	بند (۲۶) ماده واحده قانون بودجه سال ۱۳۹۱ کل کشور	وزارت نیرو	پیمازی فاضلاب ۶ شهر استان فارس	وام بلند مدت	پورو	بانک مرکزی	سازمان های بین المللی	۱۳۹۴	۶۵,۷۷۰,۰۰۰	۲۵,۸۱۴,۳۲۷	۱,۲۲۱,۹۵۶	۲۹,۹۵۵,۷۶۳
۲۱	بند (الف) تبصره (۳) ماده واحده قانون بودجه سال ۱۳۹۸ کل کشور	وزارت نیرو	شبکه آبیاری و زهکشی قرو سه و زرین گل	وام بلند مدت	پورو	بانک مرکزی	سازمان های بین المللی	۱۳۹۵	۹۲,۲۰۰,۰۰۰	۹۲,۲۰۰,۰۰۰	۲۱,۱۶۴,۴۵۶	۱۱,۹۰۵,۲۳۳
			جمع پورو						۶۳۲,۷۰۰,۹۰۰	۴۱۳,۷۲۲,۶۳۹	۱۸۰,۱۶۴,۳۵۳	۲۱۸,۹۷۸,۴۶۱
			جمع یوان						۲۶,۴۲۴,۴۸۳,۲۲۵	۲۵,۸۱۶,۹۲۴,۴۳۵	۱,۴۱۹,۹۶۹,۲۳۸	۱۰,۶۰۷,۵۴۸,۷۹۱

همچنین در راستای اجرای مفاد این بند، شورای اقتصاد طی سال ۱۴۰۲ اقدام به تصویب

مصوبه‌ای به شرح جدول شماره (۲) نموده است:

جدول شماره (۲)

شماره مصوبه	تاریخ مصوبه	عنوان دستگاه اجرایی	شماره طبقه بندی	نام طرح	نوع ارز	سقف تسهیلات تامین مالی خارجی			
						نام کشور	اصل تسهیلات	هزینه‌های تبعی (سود، کارمزد، بیمه، سایر هزینه‌ها)	
۳۸۹۱۹۰	۱۴۰۲/۲۷	دانشگاه تهران	۱۱۳۵۰۰	استفاده از تسهیلات مالی خارجی (فائنانس) برای تجهیز آزمایشگاه‌های مرکزی و جامع دانشگاه تهران	پورو	بانک تجاری ایران و اروپا (EIH)	۱۳۰,۰۰۰,۰۰۰	۴۱,۶۹۴,۶۸۰	۱۷۱,۶۹۴,۶۸۰

مطابق بررسی‌ها، طرح دولتی مندرج در جدول شماره (۲) دارای توجیه فنی، اقتصادی،

مالی و زیست محیطی بوده و سقف تسهیلات موضوع این بند در سال ۱۴۰۲ رعایت شده

است.

در سال ۱۴۰۲، ضمانت‌نامه‌ای از سوی وزیر امور اقتصادی و دارایی صادر نشده است.

شایان ذکر است، مصوبه شورای اقتصاد در خصوص استفاده از تسهیلات مالی خارجی

طی نامه مورخ ۱۴۰۲/۷/۲۷ به دانشگاه تهران ابلاغ و زمان اخذ تسهیلات در سال ۱۴۰۳ و ۱۴۰۴

پیش‌بینی گردیده است.

حسب بررسی‌ها، در سال ۱۴۰۲ استفاده از تسهیلات مالی خارجی جهت طرح‌های

غیردولتی در شورای اقتصاد تصویب نگردیده است.

بند (ب)

تعهد بازپرداخت تسهیلات مالی خارجی مربوط به تجهیزات کارگاهی مراکز فنی و حرفه‌ای و آزمایشگاهی دانشگاه‌ها و پژوهشگاه‌های دولتی و آزمایشگاه‌های دولتی مستقر در پارک‌های علم و فناوری و تجهیزات صوتی و تصویری مورد نیاز در مراکز اصلی صدا و سیما برای تحقق مأموریت‌های فناورانه آن‌ها و پنجاه درصد (۵۰٪) از تسهیلات یادشده بابت تأمین ناوگان و تجهیزات قطار شهری، از محل اعتبارات بودجه عمومی پیش‌بینی می‌شود.

تفریغ بند (ب)

با توجه به عدم دریافت تسهیلات مالی خارجی موضوع این بند در سال ۱۴۰۲، تعهد بازپرداخت فاقد موضوعیت است.

بند/جزء متناظر در قانون بودجه سال ۱۴۰۱	عنوان وضعیت	ندارد
بند/جزء متناظر در لایحه بودجه سال ۱۴۰۲	تبصره (۳) بند (ب)	-
بند/جزء متناظر در قانون بودجه سال ۱۴۰۳	ماهیت حکم از منظر بودجه‌ای/غیربودجه‌ای بودن	ندارد
ماهیت حکم از منظر یک‌ساله یا دائمی بودن	بودجه‌ای	یک‌ساله

بند (ج)

اجرای تبصره (۳۸) * قانون اصلاح قانون بودجه سال ۱۳۹۵ کل کشور مصوب ۱۳۹۵/۶/۳ در سال ۱۴۰۲ در سقف سی میلیارد (۳۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) یورو موضوع بند «الف» این تبصره تمدید می‌شود.

تفریغ بند (ج)

مطابق بررسی‌ها، توافقاتی در سال ۱۴۰۲ با طرف روس جهت استفاده از باقی‌مانده سقف تعیین شده به عمل آمده و دو طرح «طراحی و ساخت راه‌آهن رشت-آستارا» و «احداث واحدهای (۲) و (۳) نیروگاه اتمی بوشهر» به وزارت دارایی روسیه معرفی گردیده‌اند. هیأت وزیران طی مصوبه شماره ۵۷۶۲۳/م/ت/۶۲۱۳۷ هـ مورخ ۱۴۰۲/۱۰/۶ تأمین مالی طرح «احداث واحدهای (۲) و (۳) نیروگاه اتمی بوشهر» به ارزش یک میلیارد و دویست میلیون (۱,۲۰۰,۰۰۰,۰۰۰) یورو و طی مصوبه شماره ۷۰۹۹۱/م/ت/۶۱۵۹۴ هـ مورخ ۱۴۰۲/۱۲/۹ تأمین مالی طرح «طراحی و ساخت راه‌آهن رشت-آستارا و خرید ناوگان ریلی» تا سقف یک میلیارد و ششصد میلیون (۱,۶۰۰,۰۰۰,۰۰۰) یورو از محل تسهیلات دولتی روسیه را تصویب نموده، لیکن موافقتنامه تسهیلات یادشده بین دو دولت روسیه و ایران امضاء نشده و در سال ۱۴۰۲ پرداختی صورت نگرفته، لذا مفاد حکم این بند فاقد عملکرد است.

عنوان	بند/جزء متناظر در قانون بودجه سال ۱۴۰۱
تبصره (۳) بند (ب)	بند/جزء متناظر در قانون بودجه سال ۱۴۰۱
فاقد عملکرد	بند/جزء متناظر در لایحه بودجه سال ۱۴۰۲
تبصره (۳) بند (ج)	بند/جزء متناظر در قانون بودجه سال ۱۴۰۳
ندارد	ماهیت حکم از منظر بودجه‌ای/غیربودجه‌ای بودن
بودجه‌ای	ماهیت حکم از منظر یک‌ساله یا دائمی بودن
یک‌ساله	

* قانون اصلاح قانون بودجه سال ۱۳۹۵ کل کشور:

تبصره (۳۸): به دولت اجازه داده می‌شود با رعایت سقف مقرر در تبصره (۳) قانون بودجه سال ۱۳۹۵ کل کشور، تا مبلغ پنج میلیارد (۵,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) دلار وام از دولت روسیه برای طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای با شرایط زیر اخذ نماید:

- ۱- وام دریافتی صرفاً برای طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای امور زیربنایی و تولیدی پیوست شماره یک قانون بودجه کل کشور با اولویت انرژی‌های نو، هسته‌ای، نیرو، راه‌آهن، بزرگراه‌ها، سدها، شبکه‌های آبیاری و طرح‌های انتقال آب اختصاص می‌یابد.
- ۲- طرح‌های موضوع بند (۱) با پیشنهاد سازمان برنامه و بودجه کشور به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.
- ۳- نحوه اعمال حساب وام دریافتی، تعیین مدت بازپرداخت و میزان سهم ساخت داخلی و سایر شرایط وام به پیشنهاد مشترک وزارت امور اقتصادی و دارایی، بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران و سازمان برنامه و بودجه کشور به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.

بند (د)

به منظور تسریع در جذب تسهیلات تصویب شده از بانک‌های توسعه‌ای از جمله بانک توسعه اسلامی، بانک سرمایه‌گذاری زیرساخت‌های آسیایی (ای.آی.بی) و بانک تجارت و توسعه سازمان همکاری اقتصادی (اگو)، دستگاه‌های استفاده‌کننده از تسهیلات مذکور مجازند در سقف بند «الف» این تبصره پس از موافقت سازمان برنامه و بودجه کشور در چهارچوب سقف اعتبارات پیش‌بینی شده برای اجرای طرح‌های با پسوند وامی مندرج در پیوست شماره (۱) این قانون نسبت به هزینه‌کرد آن در چهارچوب موافقتنامه متبادله با سازمان مذکور اقدام کنند.

تفریغ بند (د)

در پیوست شماره (۱) قانون بودجه سال ۱۴۰۲، تعداد هفت (۷) طرح به شرح جدول شماره (۱) دارای پسوند وامی بوده‌اند:

جدول شماره (۱)

(مبالغ به میلیون ریال)

ردیف	شماره طبقه‌بندی	عنوان دستگاه اجرایی	شماره طبقه‌بندی	عنوان طرح	اعتبار
۱	۲۱۶۵۰۰	شرکت مهندسی آب و فاضلاب کشور، مادر تخصصی	۱۵۰۳۰۰۲۰۶۵	یجاد تأسیسات فاضلاب شهرهای اولویت دار استان تهران - وامی	۱,۰۰۰
۲			۱۵۰۳۰۰۲۱۹۸	یجاد تأسیسات فاضلاب شهرهای اولویت‌دار فارس، کوار و شهرهای ایزدخواست، بهمن، صفا (آباد)، بوئناح، صفاشهر (خرمید) - وامی	۱,۰۰۰
۳			۱۵۰۳۰۰۲۱۳۴	یجاد تأسیسات فاضلاب شهر کرمانشاه - وامی	۱,۰۰۰
۴			۱۵۰۳۰۰۲۱۹۹	یجاد تأسیسات فاضلاب شهرهای اولویت دار مازندران - وامی	۱,۰۰۰
۵			۱۵۰۳۰۰۲۲۰۰	یجاد تأسیسات فاضلاب شهرهای اولویت‌دار استان گیلان - وامی	۱,۰۰۰
۶			۱۵۰۳۰۰۲۱۵۱	یجاد تأسیسات فاضلاب شهرهای اولویت دار گلستان - وامی	۱,۰۰۰
۷	۲۱۹۷۰۰		شرکت مادر تخصصی مدیریت منابع آب ایران	۱۳۰۷۰۰۲۱۸۵	ساختن شبکه آبیاری و زهکشی قره سو و زرنگل - وامی
جمع					۷,۰۰۰

در سال ۱۴۰۲ بانک توسعه اسلامی، به سه (۳) طرح دارای پسوند وامی مندرج در پیوست شماره (۱) قانون بودجه کل کشور تسهیلات پرداخت نموده که عملکرد آن به شرح جدول شماره (۲) است:

جدول شماره (۲)

(مبالغ به یورو)

ردیف	شماره طبقه‌بندی	عنوان دستگاه اجرایی	شماره طبقه‌بندی	عنوان طرح	تاریخ توافق نامه	تسهیلات مصوب (اصلاح شده)	تسهیلات دریافتی در سال ۱۴۰۲	هزینه‌کرد تسهیلات دریافتی
۱	۲۱۶۶۰۰	شرکت آب و فاضلاب استان تهران	۱۵۰۳۰۰۲۰۶۵	یجاد تأسیسات فاضلاب شهرهای اولویت‌دار استان تهران - وامی	۱۳۹۰	۱۵۶۵۳۰,۰۰۰	۳۰,۸۹,۵۸۶	۳۰,۸۹,۵۸۶
۲	۲۱۹۴۰۰	شرکت آب و فاضلاب فارس	۱۵۰۳۰۰۲۱۹۸	یجاد تأسیسات فاضلاب شهرهای اولویت‌دار فارس، کوار و شهرهای ایزدخواست، بهمن، صفا (آباد)، بوئناح، صفاشهر (خرمید) - وامی	۱۳۹۲	۶۵,۷۷۰,۰۰۰	۱,۲۳۱,۹۵۶	۱,۲۳۱,۹۵۶
۳	۲۹۵۰۰	شرکت سهامی آب منطقه‌ای گلستان	۱۳۰۷۰۰۲۱۸۵	ساختن شبکه آبیاری و زهکشی قره سو و زرنگل - وامی	۱۳۹۴	۹۳,۲۰۰,۰۰۰	۲,۱۶۴,۳۵۶	۲,۱۶۴,۳۵۶
جمع						۳۱۴,۵۰۰,۰۰۰	۶,۴۷۵,۹۸۸	۶,۴۷۵,۹۸۸

مطابق بررسی‌ها، شرکت‌های مندرج در جدول شماره (۲) با رعایت سقف مقرر در بند

بند/جزء متناظر در قانون بودجه سال ۱۴۰۱	عنوان وضعیت	تبصره (۳) بند (ج)
بند/جزء متناظر در لایحه بودجه سال ۱۴۰۲		رعایت
بند/جزء متناظر در قانون بودجه سال ۱۴۰۳		تبصره (۳) بند (د)
ماهیت حکم از منظر بودجه‌ای/غیربودجه‌ای بودن		تبصره (۱) بند (ح)
ماهیت حکم از منظر یک‌ساله یا دائمی بودن		بودجه‌ای
		یک‌ساله

(الف) تبصره (۳) قانون بودجه سال ۱۴۰۲ کل کشور نسبت به اخذ تسهیلات موضوع این بند اقدام نموده و تسهیلات دریافتی را در چهارچوب موافقتنامه متبادله با سازمان برنامه و بودجه کشور در طرح‌های ذی‌ربط مصرف نموده‌اند.

به سایر طرح‌های وامی مندرج در پیوست شماره (۱) تسهیلاتی از محل موضوع این بند اختصاص نیافته است.

بند (هـ)

به دولت اجازه داده می‌شود تا سقف دو میلیارد (۲,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) یورو، کمک‌های بلاعوض بین‌المللی از سوی مؤسسات و سازمان‌های بین‌المللی برای جبران خسارت و پیشگیری از حوادثی مانند زلزله، سیل، سرمازدگی، مقابله با ریزگردها، گرد و غبار، بیابان‌زدایی، حفاظت از تالاب‌ها و مبارزه با آفات و بیماری‌های دامی و گیاهی و همچنین تأمین ماشین‌آلات و تجهیزات مربوط، اجرای طرح‌های توسعه‌ای و زیربنایی کشور و طرح‌های موضوع صندوق ملی محیط زیست و امور مربوط به پناهندگان را دریافت و پس از تسعیر و واریز آن به خزانه‌داری کل کشور صرف هزینه‌های مرتبط نماید.

دستگاه‌های اجرایی دریافت‌کننده مکلفند گزارش عملکرد و نحوه هزینه‌کرد کمک‌های دریافتی را هر شش ماه یکبار به سازمان برنامه و بودجه کشور ارائه نمایند.

ده درصد (۱۰٪) از مبلغ مندرج در این بند جهت کمک به آسیب‌دیدگان ناشی از حوادث و سوانح به جمعیت هلال احمر جمهوری اسلامی ایران اختصاص می‌یابد. سازمان برنامه و بودجه کشور و وزارت امور اقتصادی و دارایی مکلفند گزارش عملکرد این تبصره را هر چهار ماه یکبار به کمیسیون‌های برنامه و بودجه و محاسبات، اقتصادی و عمران مجلس شورای اسلامی و دیوان محاسبات کشور ارسال نمایند.

بند/جزء متناظر در قانون بودجه سال ۱۴۰۱	عنوان وضعیت
بند/جزء متناظر در لایحه بودجه سال ۱۴۰۲	تبصره (۳) بند (د)
بند/جزء متناظر در قانون بودجه سال ۱۴۰۳	فایده عملکرد - عدم رعایت (عدم ارائه گزارش)
ماهیت حکم از منظر بودجه‌ای/غیربودجه‌ای بودن	تبصره (۳) بند (هـ)
ماهیت حکم از منظر یک‌ساله یا دائمی بودن	تبصره (۵) بند (پ)
	بودجه‌ای
	دائمی

تفریغ بند (هـ)

در محدوده بررسی‌ها، طی سال ۱۴۰۲ (سال ۲۰۲۳ - ۲۰۲۴ میلادی) تعداد نه (۹) دستگاه اجرایی جمعاً به مبلغ چهار هزار و نهصد و بیست و هفت میلیارد و سی و یک میلیون (۴,۹۲۷,۰۳۱,۰۰۰,۰۰۰) ریال کمک‌های بلاعوض از مؤسسات و سازمان‌های بین‌المللی دریافت و مطابق تفاهم‌نامه منعقد شده با واحد اعطاکننده کمک، مصرف نموده‌اند.

کمک‌های بلاعوض دریافتی از مؤسسات و سازمان‌های بین‌المللی توسط دستگاه‌های اجرایی یادشده به صورت مستقیم و غیر ارزی (ریالی) و خارج از سازوکار این بند بوده که **مبین عدم رعایت مفاد حکم این بند است.**

با توجه به عدم رعایت سازوکار این بند در دریافت کمک‌های بین‌المللی، گزارشی توسط دستگاه‌های اجرایی مربوط به سازمان برنامه و بودجه کشور ارسال نشده که **مبین عدم رعایت مفاد حکم این بند است.**

سازمان برنامه و بودجه کشور گزارش عملکرد این بند را طی نامه‌های مورخ ۱۴۰۲/۱۰/۹ و ۱۴۰۲/۱۰/۹ به کمیسیون‌های برنامه و بودجه و محاسبات، اقتصادی و عمران مجلس شورای اسلامی و طی نامه مورخ ۱۴۰۲/۱۰/۹ به دیوان محاسبات کشور ارائه نموده است.

وزارت امور اقتصادی و دارایی گزارش عملکرد این بند را طی نامه مورخ ۱۴۰۳/۲/۱ به

مراجع مقرر در این بند ارسال نموده است.

عدم ارائه گزارش عملکرد این بند در مقاطع چهارماهه توسط وزارت امور اقتصادی و دارایی و سازمان برنامه و بودجه کشور به کمیسیون‌های ذی‌ربط مجلس شورای اسلامی و دیوان محاسبات کشور، **مبین عدم رعایت مواعد مقرر در فراز اخیر این بند است.**

شایان ذکر است در جداول قانون بودجه سال ۱۴۰۲ کل کشور ذیل ردیف درآمدی شماره ۳۱۰۴۰۸ با عنوان «کمک‌های بلاعوض اشخاص حقیقی، سازمان‌ها و موسسات مالی بین‌المللی» مبلغ ششصد میلیارد (۶۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال درآمد اختصاصی برای سازمان آموزش فنی حرفه‌ای و مبلغ یک میلیارد (۱,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال درآمد عمومی برای سایر دستگاه‌های اجرایی پیش‌بینی گردیده که فاقد هرگونه وصولی بوده است.

بند (و)

رعایت موازین شرعی در قراردادهای مربوط به تسهیلات مالی خارجی مندرج در این تبصره و سایر تبصره‌های این قانون الزامی است.

تفریغ بند (و)

بر اساس بررسی‌ها، موردی مبنی بر عدم رعایت مفاد این بند از حیث عدم رعایت موازین شرعی در قراردادهای مربوط به تسهیلات مالی خارجی مندرج در تبصره (۳) و سایر تبصره‌های ماده واحده قانون بودجه سال ۱۴۰۲ کل کشور گزارش نگردیده است.

شایان ذکر است، رعایت موازین شرعی باید قبل از عقد قرارداد با طرف خارجی مورد بررسی و مدنظر قرار گیرد.

جهت افزایش مسئولیت پاسخگویی پیشنهاد می‌شود، مرجع اظهار نظر در مورد رعایت

موازین شرعی قراردادهای مربوط به تسهیلات مالی خارجی و سایر تبصره‌های این قانون در حکم

این بند تعیین گردد.

بند/جزء متناظر در قانون بودجه سال ۱۴۰۱	عنوان	تبصره (۳) بند (ز)
	وضعیت	رعایت
بند/جزء متناظر در لایحه بودجه سال ۱۴۰۲		تبصره (۳) بند (و)
بند/جزء متناظر در قانون بودجه سال ۱۴۰۳		ندارد
ماهیت حکم از منظر بودجه‌ای/غیربودجه‌ای بودن		غیربودجه‌ای
ماهیت حکم از منظر یک‌ساله یا دائمی بودن		دائمی